



Ministerstwo Finansów

Sekretarz Stanu
Szef Krajowej Administracji Skarbowej
Marcin Łoboda

Warszawa, 6 grudnia 2024 roku

Sprawa: Pismo w sprawie skarg dot. KSeF
Znak sprawy: DAKT7.055.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Odpowiedź na pismo dotyczące zasad dostępu do danych gromadzonych w KSeF, ich bezpieczeństwa oraz zakresu

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo z 29 listopada 2024 r., przekazuję szczegółowe wyjaśnienia dotyczące uwag wyrażonych przez przedsiębiorców, w kierowanej do Państwa korespondencji.

Bezpieczeństwo danych znajdujących się w KSeF

W pierwszej kolejności chciałbym zwrócić uwagę, że oceny bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych określonych instytucji na mocy przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych dokonuje Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW). Dodatkowo Szef ABW jest zobowiązany do prowadzenia rejestru zdarzeń naruszających bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. W przypadku odnotowania zdarzenia naruszającego bezpieczeństwo wskazanych systemów ich administratorzy obowiązani są do niezwłocznego zgłaszania incydentu do Zespołu CSIRT.GOV.PL za pomocą poczty elektronicznej (incydent@csirt.gov.pl) lub telefonicznie (48 22 58 58 833).



Krajowa Administracja
Skarbowa

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Ponadto wszystkie podmioty publiczne realizujące zadania w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne zobowiązane są do wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji, gwarantującego wysoki standard zapewnienia bezpieczeństwa danych.

Natomiast § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, reguluje niezbędne działania wchodzące w skład takiego systemu – w tym zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych, polegające m.in.: na minimalizowaniu ryzyka utraty informacji w wyniku awarii i ochronie przed błędami, utratą czy nieuprawnioną modyfikacją. Spełnienie wymogów określonych we wskazanym rozporządzeniu, zapewni odpowiedni poziom bezpieczeństwa dla Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF).

Należy zwrócić uwagę na etapowe wdrażanie KSeF oraz długi czas na przygotowanie się podatników do nowego sposobu fakturowania. KSeF obowiązuje już od 2022 roku w wersji fakultatywnej (dobrowolnej), co pozwala na wcześniejsze zapoznanie się z zasadami i mechanizmami funkcjonującymi systemem.

KSeF w wersji fakultatywnej przechodził szczegółowe testy bezpieczeństwa i jest stale monitorowany w tym zakresie. Zarówno dane w ramach KSeF jak i sama komunikacja z KSeF są szyfrowane. Autoryzacja w systemie jest zabezpieczona na najwyższych dostępnych poziomach. W celu uwierzytelnienia zakłada się bowiem użycie certyfikatów kwalifikowanych, podpisu zaufanego oraz dodatkowych mechanizmów kryptografii opartej o klucze symetryczne i asymetryczne.

Chciałbym jednocześnie zwrócić uwagę, na rekomendacje zawarte w raporcie z przeprowadzonego w ostatnim czasie audytu informatycznego KSeF. Na ich podstawie została podjęta decyzja o budowie nowej architektury systemowej, a wykonawca powołał zespół specjalistów od architektury IT. Nie zmienia to jednak faktu, że nadal przywiązuje się dużą uwagę do poziomu bezpieczeństwa systemu.

W ramach prac nad nową architekturą KSeF wersji obligatoryjnej testy bezpieczeństwa są przeprowadzane po każdym etapie wytwórczym. Podatność na potencjalne ataki jest na bieżąco monitorowana. Dzięki podjętym działaniom system będzie niezawodny i bardziej funkcjonalny.

Dostęp do danych zgromadzonych w KSeF

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej organy KAS wykonują swoje zadania w szczególności przy wykorzystaniu Centralnego Rejestru Danych Podatkowych (CRDP), Platformy Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC) oraz e-Urzędu Skarbowego. Przez CRDP rozumie się system teleinformatyczny służący m.in. do gromadzenia, analizy oraz przetwarzania danych wynikających z Krajowego Systemu e-Faktur. Przepis ten reguluje więc możliwość gromadzenia, analizy oraz przetwarzania danych z faktur ustrukturyzowanych wystawianych w KSeF, przez organy KAS w celu wykonywania swoich zadań.

Chciałbym podkreślić, że zarówno w wersji fakultatywnej jak i obligatoryjnej KSeF dostęp dodanych szczegółowych z faktur będzie możliwy w ściśle określonych sytuacjach – tj. w toku czynności kontrolnych, sprawdzających, w trakcie postępowania podatkowego oraz w celu prowadzenia działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk pozostających we właściwości Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), jak również dla efektywniejszej analizy ryzyka, do których KAS zobowiązana jest ustawowo.

Uzyskanie dostępu do danych każdorazowo poprzedzone jest złożeniem wniosku o nadanie określonych uprawnień w systemie dla danego pracownika KAS. Złożenie wniosku powinno wynikać z zakresu zadań służbowych realizowanych przez pracownika. Z tego względu wniosek będzie podpisywany przez kierownika jednostki wnioskującej. Każdorazowy wgląd do danej faktury przez uprawnionego pracownika będzie na bieżąco monitorowany w systemie, opatrzony dodatkowo wyraźnymi zgodami przełożonych – po uprzednim uzasadnieniu w celu poboru danych oraz będzie cyklicznie audytowany.

Zwracam także uwagę na rozwiązania prawne, funkcjonujące na gruncie Działu VII ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi pracownicy organów KAS są obowiązani do zachowania tajemnicy skarbowej. Zachowanie tajemnicy skarbowej obowiązuje również po ustaniu zatrudnienia. Dodatkowo do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązane są odpowiednio inne osoby, którym udostępniono informacje objęte tajemnicą skarbową, chyba że na ich ujawnienie zezwala przepis prawa. Za ujawnienie informacji objętych tajemnicą skarbową, zgodnie z art. 306 Ordynacji Podatkowej, przewidziana jest kara pozbawiania wolności do lat 5, a gdy sprawca czynu działania nieumyślnie – do lat 2.

Pragnę więc zapewnić, że wypracowane przez KAS procedury związane z uzyskaniem dostępu do faktur ustrukturyzowanych, poparte regulacjami dotyczącymi zachowania tajemnicy skarbowej, odpowiednio zabezpieczają interes przedsiębiorców przed nieuprawnionym dostępem, rozpowszechnieniem danych zgromadzonych w KSeF czy ich przekazaniem konkurencji.

Chciałbym także zasygnalizować, że struktura logiczna faktury ustrukturyzowanej jest zbudowana z elementów obowiązkowych, których zawarcie w fakturze wynika w szczególności z treści art. 106e ustawy o podatku od towarów i usług, ale zawiera także elementy, których stosowanie jest całkowicie dobrowolne. Uwzględnienie ich w strukturze wynika z praktyki biznesowej obserwowanej na rynku. To przedsiębiorca decyduje czy chce uwzględnić w fakturze dane fakultatywne.

Odnosząc się natomiast do obaw związanych z przetwarzaniem danych konsumentów, informuję, że obligatoryjnym KSeF nie będą objęte transakcje realizowane na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Decyzja w tym zakresie będzie należała do przedsiębiorcy (sprzedawcy). Co istotne, faktura wystawiana na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej nie musi zawierać identyfikatora podatkowego PESEL tej osoby. W związku z powyższym w strukturze logicznej faktury ustrukturyzowanej FA(2) takie dane również nie są wymagane.

Warto również wspomnieć, że przepisy Ordynacji Podatkowej będą umożliwiały przekazanie faktur ustrukturyzowanych oraz innych danych wynikających z KSeF określonym organom. Jednym z nich (na podstawie dodawanego do tej ustawy

art. 299g § 1) będzie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Celem wprowadzenia tego przepisu jest realizacja zadań wynikających m.in. z ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zapewniam więc, że gromadzone w KSeF dane będą wykorzystywane wyłącznie w wymaganym zakresie, związanym z realizacją zadań KAS oraz innych, upoważnionych do tego organów. Szczególna uwaga będzie przywiązywana do poszanowania praw osób fizycznych do prywatności i ochrony ich danych.

Z wyrazami szacunku

Marcin Łoboda

Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej